Твоят вестник - 3 в 1

АРДИНСКИ ГЛАС

месечно издание на общинска администрация и общински съвет - Ардино

година XIX, бр. 4 (189), МАЙ 2020 www.ardino.bg

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

24 МАЙ - преклонение пред величието и силата на духовността!

Изет Шабан, кмет

По случай Деня на българската просвета и култура - 24 МАЙ, кметът на община Ардино инж. Изет Шабан и председателят на общинския съвет Сезгин Байрам изпратиха поздравителен адрес към всички учители и просветни дейци.
Ето и пълния текст на поздравителния адрес:

Сезгин Барам, председател

Мили деца и скъпи ученици!
Драги учители!
Уважаеми дейци на образованието и културата!

Извънредната епидемична обстановка в нашата страна налага да се обърнем към вас по необичаен начин - виртуално. В името на личното и общественото здраве и сигурност. Изискването за социална и физическа дистанция е една необходимост, но тя не ни пречи да ви отправим най-сърдечните си благопожелания по случай 24 МАЙ - Деня на светите братя Кирил и Методий, светлия празник на славянската писменост и на българската просвета и култура. *на стр. 2*

в броя

Делови свят	2
Месецът	3
Срещи	4
Общество	5
Памет	6
Публичност	13, 14
Детски свят	15
Зона	16

Приложение на турски език - 7-12

ARDİNO'NUN SESİ

Bayram namazı Ardino meydanında kılındı

Belediye Başkanı ve Başkonsolos işbirliği köprülerine dair

Полезно приложение

НЕДЕЛНИК плюс

Бабини зъби убиецът на холестеринovите плаки

ЗВУЦИ и БУКВИ

Звуци край мене се леят.
Идат от извор дълбок.
Влизат в речта ми и пеят
Като планински поток.

Дали ни двата братя
азбука - стройно хорце.
Низали буквички злато
с острото паче перце.

Скъпи прославени знаци,
букви на славеев глас
в горските гъсти шубраци,
с обич изучих ви аз.

Пиша ви в дълги редици.
Нижа ви в белия лист,
буквички - златни пчелици,
птички в небесната вис.

Калина МАЛИНА

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

24 МАЙ - преклонение пред величието и силата на духовността!

от стр. 1

В условията на обявената пандемия вие се лишихте от възможност за нормална учебна дейност и културен живот. Но както подобава на съвременни, модерни хора, особено по-младото поколение, показахте завидна висота на информационно-технологична култура и умения да продължите учебния процес дистанционно. Истински се радваме на всеобщата мобилизация на училищните ръководства, на преподавателите и на учениците от всички възрасти за недопускане на прекъсване в усвояването на знанията.

Убедени сме, че тази ваша енергия за справяне с обективните трудности се вписва в изконния смисъл на най-дълго честваният празник в нашата културна история. Празник - израз на отдавнашна традиция на преклонение пред величието и силата на духовността.

Съвременните електронни комуникационни средства ще ни позволят да чуем отново мощните акорди на „всеучилищния химн" на Стоян Михайловски, възпяващ непреходната слава на българската просвета и култура.

Дейците на културата, самодейните състави към нашите читалища са в доста по-неизгодно положение, но не се съмняваме, че те използват „затишието" по свой начин, за да възстановят нормалната си дейност още по-ентусиазирани.

Ръководството на община Ардино изпълнява функциите и задълженията си в рамките на своята компетентност в пълна хармония с националните мерки за опазване здравето на хората и подпомагане на всички нуждаещи се от подкрепа, грижи и внимание.

На всички дейци на образованието, които възпитават поколенията в родолюбие и хуманизъм, на хората, отдадени на културата, пожелаваме светъл, изпълнен с много позитивна емоция и надежди 24 МАЙ!

От все сърце Ви благодарим за всеотдайния и високо професионален труд!

Да е честит всенародният 24 МАЙ на всички вас, скъпи съграждани!

Кмет към абитуриенти: Учете и се върнете!

Кметът на община Ардино инж. Изет Шабан проведе среща с абитуриентите от СУ „Васил Левски". Той поздрави зрелостниците с успешното завършване на средното образование и им пожела успешна реализация в живота.

„Завършването на средно образование е важен момент в живота на младите хора. Защото зрелостникът поема самостоятелно по нелекия път на живота, който е осеян, както с много радости и хубави мигове, така и с много трудности. Пожелавам ви успешно завършения етап на средното образование да продължите във висшите учебни заведения на страната. Искрено се надявам, че след успешна реализация в живота, ще се завърнете и ще продължите да работите за развитието и просперитета на своя роден край. Имаме нужда от всякакви специалисти - лекари, архитекти, юристи и други", каза в приветствието си към абитуриентите кметът.

Всеки зрелостник получи награда и поздравителна картичка с послание, връчена лично от кмета на общината и председателя на общинския съвет.

Развълнуваните абитуриенти споделиха, че никога няма да забравят от кое училище са тръгнали. Благодариха на кмета и неговия екип за топлото посрещане и оказаното внимание.

„Брезичка" изпрати бъдещите първокласници

Детска градина „Брезичка" изпрати своите мини абитуриенти и бъдещи първокласници от Випуск 2020 с вълнуващо тържество навръх 1 юни - Международния ден на детето.

Събитието се проведе в двора на детското заведение при спазване на противоепидемичните мерки. Макар и в една по-необичайна обстановка, децата и техните родители бяха искрено развълнувани и щастливи.

От името на колектива на детското заведение и родителите на децата, директорът на ДГ„Брезичка" Кяймет Мюмюн изрази голямата си благодарност към ръководството на общината в лицето на кмета инж. Изет Шабан за оказаното съдействие през годината. Тя пожела на децата да бъдат здрави и щастливи и попътен вятър по дългия път на познанието. *„Мили деца, дано пътеката на знанието и мъдростта, по която вече сте тръгнали, ви води все по-нагоре и по-нагоре към слънчевия връх на планината Наука",* заяви Кяймет Мюмюн. Под аплодисментите на родители, учители и гости, малките абитуриенти получиха своите удостоверения за успешно завършена подготвителна група от директора на детското заведение.

По повод Международния ден на детето, всички малчугани от общинските детски заведения (ДГ „Брезичка", ДГ „Слънце" и ДГ „Мир" - Бял извор) получиха подаръци от кмета на общината инж. Изет Шабан.

КМЕТСКА СРЕЩА

След отмяната на извънредното положение - на дневен ред са неотложните проблеми на населените места

„Предприехме всички необходими и адекватни мерки на територията на общината в периода на извънредното положение, въведено заради пандемията от коронавирус. Ардинци показаха отговорност, разум и дисциплина. Всички бяхме единни и сплотени. Животът лека-полека започва да се нормализира. Оттук нататък обществото ни трябва да свикне да живее с новия вирус. Трябва да бъдем внимателни и да спазваме противоепидемичните мерки... Надявам се с обновената механизация да разрешим неотложните проблеми на населените места“. Това заяви кметът на община Ардино инж. Изет Шабан по време на първата работна среща с кметовете и кметските наместници на населени места, след отмяната на извънредното положение.

Председателят на общинската червенокръстка организация Мехмед Алиев изказа огромната си благодарност към кметовете и кметските наместници за оказаното съдействие при раздаването на помощта от индивидуални пакети с хранителни продукти на 1130 нуждаещи се лица в града и селата.

НАКРАТКО

* * *

Кметът на община Ардино инж. Изет Шабан подписа анекс към договор по новия прием на държавен фонд „Земеделие“ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“, мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода. Проектът е на стойност 96 308 лв.

„С реализацията на поредния проект, искаме да превърнем община Ардино в една от общините в страната с модерна и съвременна спортна база“, каза общинският кмет.

* * *

Община Ардино извърши пролетно пръскане на тревни площи срещу кърлежи. Използваният биоцид е „Алвацип 60-SK“, който е напълно безвреден и не представлява опасност за живота и здравето на хората и животните.

* * *

Над 2 хиляди стръка пролетни цветя - бегония, газания, кашпи, агератум красят Ардино. По думите на общинския кмет, обновяването и обогатяването на зелените градски площи е ежегодна практика. Не случайно Ардино е сред най-цветните и зелени градове в страната.

* * *

За посещение на туристическите обекти Дяволския мост, тракийското светилище „Орловите скали“ и Общинския музей посетителите в рамките на един ден могат да заплатят комбинирана входна такса в размер на 5 лева. Ученици, пенсионери и лица с трайни увреждания заплащат комбинирана входна такса в размер на 2 лева, а за деца до 7-годишна възраст не се заплаща такса. *(Вж.: Решение №70/28.04.2020 г. на Общинския съвет - Ардино.)*

Айсел МЕХМЕД е родена в с. Горно Прахово. През 1998 г. завърша висшето си образование в ПУ „Паисий Хилендарски“. Магистър по проблемите на сигурността и етноконфесионалните конфликти. 16 години работи като предучилищен учител в с. Боровица.
Семейна, с две деца.
Втори мандат е кмет на кметство Боровица.
Госпожа Айсел Мехмед прие поканата на „Ардински глас“ и изказа мнение по въпроса:

КАК ЖИВЕЯТ ХОРАТА НА СЕЛО В УСЛОВИЯ НА ПАНДЕМИЯ?

След официалното обявяване на извънредно положение в България заради епидемията от коронавирус на 13.03.2020 г. до преминаване на опасността, властите на всички нива приложиха цялостни забрани, включително и за движение в страната и извън нея.
В микрорайон Боровица се усети как настъпва паника сред хората като: пазаруване на стоки от първа необходимост в големи количества, запасяване с лекарства, с храна за животните *(животновъдството е единственият поминък за прехрана)*. Досега не се бяхме сблъскали с такъв проблем, и то в световен мащаб. След втората седмица нещата се промениха - сякаш си казахме, че трябва да се научим да живеем с този вирус. Всички - дисциплинирани и отговорни, спазваха социална дистанция и се самоизолираха по домовете си, носеха защитни маски. Комуникацията между съседи беше само по телефон и социалните мрежи.
А тези жители, които се завърнаха от чужбина, строго спазваха задължителна домашна карантина за срок от 14 дни. Те проявиха своята гражданска отговорност, за да не се разпространява заразната болест сред населението.
Използвам възможността от тук да изразя своята най-искрена благодарност за проявеното разбиране и ясното съзнание, че трябва да опазим преди всичко живота и здравето на нашите баби и дядовци, които попадаха в рисковата група.
За голям процент от населението ни пандемията се оказа бонус за т. нар. пролетно почистване. На село всички имат дворове и градинки, започна се почистване на ливади, окопаване на ниви, засаждане на зеленчуци, стягане на огради, ремонт и освежаване на къщи.
А някои от хората, които се бяха преместили да живеят в града по една или друга причина се завърнаха и си спретнаха къщите, създадоха си условия за живот, предпочетоха времето на пандемия да прекарат на село пред шумния град, където имаше по-голям риск от заразяване. И тинейджърите (учениците) се завърнаха на село при баба и дядо и от село се включиха дистанционно в учебния процес.
Давам пример с моя син, който е на 16 години. Него го осени идеята как може да се освободи от скуката на село?! Реши и поръча инкубатор за размножаване на домашни птици в големи количества. В продължение на три месеца, с постоянни грижи и любов, успя да отгледа около 100 пилета. Сега в очите му виждам удовлетвореност от това, което е постигнал като краен продукт.
След изградените КПП-та на територията на областта преминаването на гражданите през тези пунктове се допускаше само в случаи на неотложност на пътуването. Трогната съм от поведението на нашето младо поколение, което с желание се включи да помага на хора със здравословни проблеми: снабдяване със стоки от първа необходимост, зареждане на газови бутилки, закупуване на лекарства.
И за финал мога да кажа, че всички осъзнахме, че не сме уважавали здравето си, сега разбираме колко е важно то. Не оценявахме природата, страхът от болестта ни накара да осъзнаем колко ценно всъщност е да бъдеш сред природата.
Спряхме да работим със семействата си, прекарвахме повече време в социалните мрежи, но сега се научихме отново да функционираме като семейство.
Спряхме да ценим възрастните хора и да ги уважаваме, но сега разбираме колко са уязвими те, колко са ценни и какво място заемат в живота ни.
Понякога, за да разберем колко ни е скъпо дадено нещо, се налага да преминем през много изпитания. Тази болест отне много от нас, ограничи свободата ни, отне близостта и прегръдката с близките, прекъсна социалните контакти, но също така ни даде възможност да научим толкова много и да разберем кое е най-важното в живота.

Кметство Боровица обхваща седем населени места. По постоянен и настоящ адрес адрес са регистрирани 1386 души, а реално живущите са около 400. Основният поминък е животновъдството.
Боровица е микрорайон с исторически и туристически забележителности.

СЪПРИЧАСТНИ

Кмет и ръководство на МБАЛ благодарят

Кметът на община Ардино инж. Изет Шабан и ръководството на Многопрофилна болница за активно лечение (МБАЛ) изказват най-сърдечните си благодарности за съпричастността и подкрепата към всички дарители, които в борбата с коронавируса COVID-19 изразиха своята социална отговорност и се включиха в дарителската инициатива.

В кампанията, обявена от лечебното заведение, бяха направени десетки финансови и предметни дарения от граждани, фирми и сдружения. Сред тях най-мащабното дарение е от народния представител от ДПС Делян Пеевски, който осигури животоспасяваща респираторна апаратура, лични предпазни облекла, шлемове и парична сума в размер на 43 000 лв. Кметът на общината инж. Изет Шабан дари от месечното си трудово възнаграждение 1 000 лв., а семейството на председателя на Сдружението за култура и сътрудничество „Егридерелилер“ в Бурса Айдън Йълмаз и съпругата му Себиле Йълмаз осигуриха нов модерен електрокардиограф.

Постъпилите финансови дарения в обявената сметка на болницата са в общ размер на 10 939 лв.

Ето и пълният списък на дарителите на предметни и финансови средства в подкрепа на ардинската болница за борба срещу коронавируса за периода от 26 март до 5 юни 2020 г.:

- **Фирма „ИНТРЪСТ“ ЕАД - Делян Пеевски;**
- **Инж. Изет Шабан;**
- **Синдикална организация при Общинска администрация - Ардино;**
- **Фирма „ГИА“ ЕООД - Айдън Иляз;**
- **Фирма „ДИНАС 75“ ЕООД;**
- **Дирекция „Бюро по труда“ - Ардино;**
- **Михаела Хаджиева;**
- **Юксел Исмаил;**
- **Фирма „БОМАР 05“ ООД;**
- **Фирма „АПАЗ 68“ ООД;**
- **Слави и Маргарита Митрушеви;**
- **Шериф Карахасанов.**

Постъпили дарения, като апаратура, предпазни облекла, дезинфектанти и спално бельо от:

- **Фирма „ИНТРЪСТ“ ЕАД;**
- **Община Ардино;**
- **Фирма „ПЕРСЕНСКИ“ ООД;**
- **РЗИ - Кърджали;**
- **Търговска Банка Д;**
- **Фирма „АРТЕКС“ АД;**
- **Фирма „САЛКО“ ООД - Кърджали;**
- **Евгени Смирнов;**
- **Танер Емин;**
- **Себахтин Хаджисеид;**
- **Кадир Аптикадир;**
- **ГРУПА АРДИНО: Алдин Мехмед - Англия, д-р Биркан Гюней - София, Евгин Мехмед - Ардино, Еркин Алиев - Кърджали, Ерхан Салиев - София, Меджит Юмеров - Германия, Нурай Хайрулов - Ардино, Нурдоан Неждетов - Англия, Рафет Шакиров - Ардино, Ремзи Аптишев - Англия, Севгин Мъсърлъ - София, Седат Юсеинов - София, Сезгин Реджеб - Германия, Сунай Юсеинов - София, Сюхел Хайрулов - София, Танер Аян - София, Тунио Зафер - София, Хюсеин Йеменджиев - Бургас;**
- **Нерхан Али и приятел;**
- **Сдружението за култура и сътрудничество „Егридерелилер“ в Бурса - Себиле и Айдън Йълмаз, Серкан Юркмез и Кямуран Чавуш.**

ПЛАНИРАНЕ

Със заповед № 438/26.05.2020 г. на кмета на община Ардино се създаде работна група, която да изработи план за интегрирано развитие на община Ардино за 7-годишен период на действие, като бъдат определени средносрочни цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини в съответствие с интегрираната териториална система за развитие на региона и общия устройствен план на община Ардино.

Председател на експертната група е зам.-кметът на общината Неджми Мюмюнходжов.

Поклон и цветя за Фаик Исмаил Арда и Али Дурмуш - Кумали, дългогодишни учители-творци.

Илхан АНДАЙ, син на КУМАЛИ:

Той беше син на планината, в която се живее трудно, но достойно. Без сълзи.

Ако Али Дурмуш беше жив, до този час - 9 и 15, вече щеше да е изпушил половин кутия цигари, да е дал урок на някой от шампионската лига на Ардино по табла, и да мисли вече за малката мастика към 11 часа.

После би събрал много приятели на маса да ги почерпи за 80-ия рожден ден. Със сигурност щеше да се наложи да вземе назаем пари, но от мен нямаше да поиска. После, разбира се, аз щях да науча и да погася заема, но той нямаше да поиска от мен.

Така живя до последния си ден - със сладките пороци на живота, които докторът забранява, и които са присъщи на всеки един от нас, с малките радости, и много достойно.

Беше председател на Общинския съвет в Ардино, първият след демокрацията. Един ден ровех в шкафовете на „началника“ и открих две кутии нес кафе. Казах му: Баща ми, взимам едното кафе за вкъщи!

„Сакън, това кафе е с парите на данъкоплатците и е за тях. Когато някой дойде с проблема си в тази стая, той ще изпие и едно кафе. Може проблемът му да няма решение, но ще запомни това кафе“, каза той.

Такъв беше. След този случай, често с усмивка му казвах, че ако в тази партия някой ден направят списък с активистите, които са били честни - и нито са крали, нито са и помисляли да го направят, и ако в този списък има двама души, единият ще се казва Али Дурмуш.

Беше от първите депесари в Ардино, а аз, синът му - седесар, член на Зелената партия, държал съм реч на митинга в Ардино, застанал до д-р Петър Дертлиев. В нито един момент Али Депесето, както тогава му викаха, не влезе вкъщи като политик. В нито един разговор „баща-син“ не вкара политиката. Нито веднъж не каза: Не може синът на Али Депесето да е от СДС!

Днес мога да кажа, че е бил романтичен депесар, и всъщност всяка партия има нужда от такива хора - с усмивка и блага приказка да печели симпатизанти.

Спомням си и друго. По време на „Възродителния процес“ го освободиха от гимназията в Ардино и даскалът Кумали, както поколения го знаеха и наричаха, стана строител в района на Горна Оряховица. След години го върнаха в класната стая, а малко по-късно вече имаше право да разбере кой е писал доносите срещу него. Научи, но запази името на подлия за себе си. Исках много да науча кой е, не каза.

Знаеше, че ако на мен ми ударят шамар, аз също удрям. Той не беше такъв. По-мъдър някак си.

...

Топли думи за Али Дурмуш - Кумали, ще прозвучат на гроба му. И знам, че той ще гледа отгоре. С усмивка, и, разбира се, римувано ще благодари. Със стихче ще удостои всеки.

И сълза ще пролее. Сълзата, която приживе аз не видях. Защото той беше син на планината, в която се живее трудно, но достойно. Без сълзи.

За него Ардино беше
най-хубавото място на земята.

ARDİNO'NUN SESİ

• Mayıs 2020 •

Hazırlayan: Saffet EREN

Bayram namazı Ardino meydanında kılındı

Bu yılki Ramazan bayramı, koronavirüsün yayılmasını engellemek için uygulanan kısıtlayıcı önlemler altında kılındı. Ardino'da bayram toplu namazla başladı. İlk defa bayram namazı kasaba meydanında kılındı. Çok sayıda müslümanın katıldığı bayram namazına Ardino Belediye Başkanı İzet Şaban, belediye yönetimi temsilcileri ve Belediye Meclisi üyeleri de katıldı.

Belediye Başkanı ve Başkonsolos işbirliği köprülerine dair

Ardino Belediye Başkanı İzet Şaban, Türkiye Cumhuriyeti Filibe Başkonsolosu Hüseyin Ergani'yi makamında ağırladı. Bu, Türkiye diplomatının Ardino'ya ilk ziyaretidir. Görüşmede Belediye Meclisi Başkanı Sezgin Bayram da yer aldı.

Belediye Başkanı İzet Şaban, Ardino Belediyesini kültürel ve tarihi simge yapıları ve kalkınma fırsatları ile bölgeyi bir turistik rota olarak tanıttı. Başkonsolosu belediyedeki ticari yatırım gelenekleri ve koşulları ile şu anda ekonomik ve sosyal durum hakkında bilgilendirdi.

Türkiye Cumhuriyeti Filibe Başkonsolosu Hüseyin Ergani misafirperverliği için kendisine teşekkür etti ve toplantının verimli olduğunu belirtti. Başkonsolos Ergani, bölgenin güzelliklerinden çok etkilendiğini; Türk yazar Sabahattin Ali gibi Ardino bölgesinde birçok ünlü kişinin doğmuş olduğunu da ifade etti. Ayrıca bölgenin büyük bir turizm potansiyaline sahip olduğunu da ilave etti.

Hüseyin Ergani, Türk yatırımları ile bölgede yeni iş olanaklarının yaratılmasını umut ettiğini dile getirdi.

BAĞIŞ

İnsanlığı ve toplum sağlığımızı tehdit eden coronavirüs salgınıyla mücadele ederken, Ramazan ayının manevi huzur ikliminde, yaşadığımız kent Bursa ile köklerimizin uzandığı Ardino arasında yardımlaşma ve dayanışmaya büyük önem veriyoruz.

Bu amaç doğrultusunda, hemşerilerimize sağlık hizmeti veren Ardino hastanesinde kullanılması üzere, EKG (Elektro Kardiografi) cihazını, ailem ve şahsım adına, Ardino Belediye Başkanlığı aracılığıyla kasaba hastanesine bağışlıyorum.

Cihazın Hastane Yönetimine teslim edilmesi hususunda ilgi ve yardımlarınızı istirham ediyor, sağlık, mutluluk ve esenlikler dileğiyle çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Saygılarımızla,

SEBİLE YILMAZ & AYDIN YILMAZ

YILMAZ SÜNGER

KUMAŞ VE DÖŞEME MLZ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

SAYIN İZZET ŞABAN
ARDİNO BELEDİYE BAŞKANI

25.05.2020

İnsanlığı ve toplum sağlığımızı tehdit eden coronavirüs salgınıyla mücadele ederken, Ramazan ayının manevi huzur ikliminde, yaşadığımız kent Bursa ile köklerimizin uzandığı Ardino arasında yardımlaşma ve dayanışmaya büyük önem veriyoruz.

Bu amaç doğrultusunda, hemşerilerimize sağlık hizmeti veren Ardino Hastanesinde kullanılmak üzere, EKG/Elektro Kardiyografi cihazını Ailem ve şahsım adına, Ardino Belediye Başkanlığı aracılığıyla Şehir Hastanesine bağışlıyorum.

Cihazın Hastane Yönetimine teslim edilmesi hususunda ilgi ve yardımlarınızı istirham ediyor, sağlık, mutluluk ve esenlikler dileğiyle, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Saygılarımızla...

SEBİLE YILMAZ & AYDIN YILMAZ

Ardino'nun oğlu ve Rodop Türklerinin gururu:

ŞAİR FAİK İSMAİL ARDA 85 YAŞINDA

İnsan, belli bir yaştan sonra, geçmiş olayların bazı önemli ayrıntılarını sili siliveriyor belleğinden istemeyerek. Bu büyük gerçeğin ayırdına vardığıma göre, demek ki ben de epeyce yaşlanmışım artık. Öyle ya, belleğim eski tazeliğini korumuş olsaydı, ben, bu yıl 85. doğum yıldönümü kutlanan Bulgaristan Türklerinin yetiştirdiği seçkin şair ve gülmece yazarı değerli dostum rahmetli Faik İsmail Arda hakkında birbirinden ilginç nice anılar paylaşırdım okurlarımla kim bilir. Neyse, hal böyle olunca, ister istemez en azından anımsayabildiklerimi bari anlatmaya çalışayım dedim. Sonra bunun da çok aşındırılmış bir şey olduğunu düşünerek, sevgili dostumun kişiliği ve yaratıcılığıyla ilgili birkaç söz söylemeyi daha uygun gördüm. Ayrıca dostum Faik, şairliğinin yanında Bulgaristan Türklerinin edebiyatında çok iyi bir güldürü yazarı olarak da tanınmaktadır. Ne ki yazının sınırlı olanaklarını göz önünde bulundurarak, bu kez de, sadece onun şairlik yanını ele almayı yeğledim.

Faik'in adını ilkin köydeşim ve eski okul müdürüm (daha sonra Şumen Üniversitesi'nde Türk Dili hocası) Mehmet Beytullah'tan duymuştum. O, Sofya Üniversitesi'nin Türkoloji bölümünde okurken, üniversiteli arkadaşlarından ve Türk Edebiyatı hocası Rıza Mollov'dan sevgiyle ve hayranlıkla söz ederdi bana sık sık. Kendi sınıfını "şairler sınıfı" olarak adlandırır ve ayrıca bundan gurur duyduğunu söylerdi. "Eh böyle sağlam hocası olan bir sınıftan şairler çıkar elbet, ama bu kadar çok şaire kim inanır ki?" diye eklerdi bir de. Hakkı da vardı, çünkü bırakın Sofya Üniversitesi'ni, dünyanın hiçbir eğitim merkezi bugüne değin bu kadar çok şair yetiştirmiş bir sınıf görmemiştir sanırım. Adlarını sıralayayım da, siz de en az benim kadar şaşırın ve Mehmet Hoca'mın dediklerinin ne denli doğru olduğuna kendiniz tanıklık etmiş olun: Mustafa Mutkov, Faik İsmailov, Osman Azizov, Durhan Hasanov, Naci Ferhadov. Hem de birbirinden yetenekli ve sevilen adlar. Onlar ki, okurları karşısına daha ilk çıkışlarından hemen sonra kendilerinden söz ettiren ve edebiyat uzmanlarının dikkatini çekmeyi başaran kişiler oluyorlar.

Bilinen bir gerçektir ki, geçen yüzyılın 50'li yıllarında sosyalist gerçeklik çizgisinde gelişen Bulgaristan Türklerinin yeni şiiri öncelikle Nâzım Hikmet'ten etkilenen Hasan Karahüseyinov, Ahmet Şerifov, Lütfi Demirov, Mehmet Çavuşev, Recep Küpçü vb. şairlerin şiirleriyle varlığını kanıtlamaya ve kimliğini kabul ettirmeye çalışırken, yukarıda adlarını saydığım genç şairler grubu ani ve şaşırtıcı çıkışlarıyla bu şiire taptaze kan kattılar, biraz da Sabahattin Bayramov'un başlatmış olduğu modern arayışlara öykünerek, bu şiire yeni bir soluk getirdiler âdeta. 60'lı yılların ortalarında ve özellikle 70'li yıllarda kendini daha da çok hissettiren bu yeni dalganın temelinde Türk şiirinde Garipçiler ve İkinci Yeni olarak bilinen akımların yapıcı etkisi olduğunu mutlaka belirtmek lazım. Buna paralel olarak söz konusu şairlerin o günün önde gelen Georgi Cagarov, Penyu Penev, Stefan Tsanev, Lyubomir Levçev vb. Bulgar şairleriyle Yevgeniy Vinokurov, Robert Rojdestvenski, Andrey Voznesenski, Yevgeni Yevtuşenko, Vladimir Visotski vb. Sovyet şairlerini de yakından ve ilgiyle izlemiş olmalarının da önemli rolü olduğunu mutlaka anımsatmalıyım. Bütün bunlara bu gençlerin üniversiteli oldukları ve bu nedenle dünya şiirinin önde gelen şairlerini de merakla okudukları gerçeği de eklenirse, onların Bulgaristan Türklerinin şiirine getirdikleri yepyeni renkelerin, özgün söylemlerin ve farklı tatların kaynağı da daha iyi anlaşılmış olur sanırım.

Bu bağlamda Faik İsmail Arda'yı yenilikçi gençler grubunun neresine oturtmak lâzım sorusu sorulacak olursa, hemen söylemeliyim ki o, kaleme aldığı ilk şiirinden son şiirine kadar kökleri Bulgaristan Türklerinin ve özelde Rodop yöresinin konuştuğu halk diline, başka bir deyişle, arı duru ve şırıl şırıl akan Türkçesine bağlı kaldı: *"Akan seller / Köklerimi toprağımdan sökemez / Esen yeller / Çiçeğimi dallarımdan dökemez... / Ben bir ağacım / Köklerim toprağımın Bağrında / Dallarım / Yurdumun sonsuz baharında." ("Ben Bir Ağacım").*

Yapmacık söz oyunlarına hiç mi hiç özenmedi, uyduruk ya da (ç)alıntı sözcüklerle kirlitmedi dilini. Kendisi için bile göğsünü gere gere "Gazallık Gızanı Faik Arda" demekten kaçınmadı. Anasından emdiği süt olarak gördü Türkçeyi ve hep öyle seve seve ve kutsayarak kullandı onu. Onun bu davranışı "folklor şiire düşman" ifadesine bir tepki olarak da görülebilir aslında. Çünkü, bilindiği üzere şair Cemal Süreya'ya ait olan bu söz o yıllarda birileri tarafından çarpıtılarak kötü amaçlara alet edilmek ve "postmodernizm" kisvesi altında birilerince Türk şiirinin rotasını yanlış ve sakıncalı sulara yönlendirmek için kullanılmak istenmişti. Aslında böyleleri hâlâ günümüzde var ya, neyse!

Faik'e göre, bir şair olarak, önem ve değer bakımından şiirde dilin önceliği neyse, bir kişi (vatandaş) olarak insanı bireyleştiren en önemli unsur da yine dildir. Bu nedenledir ki o, 1985 yılında Jivkov yandaşı neofaşist totaliter iktidar tarafından rezil bir şekilde uygulanmaya çalışılan azınlıkları Bulgarlaştırma çılgınlığına karşı mertçe direndiği için tutuklanma, dövülme, aşağılanma gibi çağdışı ve inanılması güç şeyler yaşadı. Buna rağmen zalimlerin yaptıklarına karşı, uğruna hiç gözünü kırpmadan canını bile verebileceği o

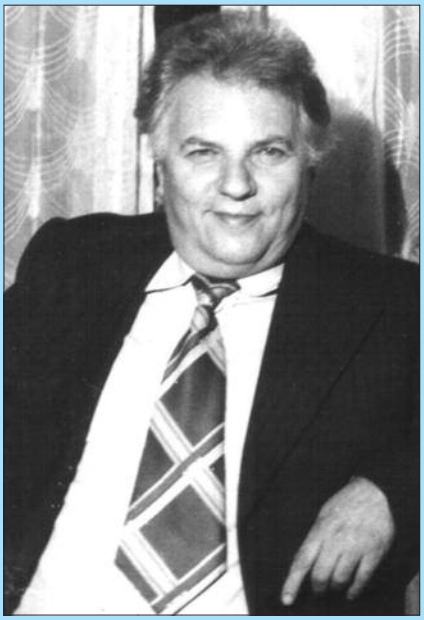
güzelim Türkçesiyle *"Öldürmeyin beni boşuna / Sonra daha büyük, / Daha Gocaman diriliyorum…" ("Rumeli Gızanı")* diye haykıracak denli kahramanca ve asil bir tavır sergileyebildi. Kim bilir, belki o anda ülkesi, ulusu ve onuru adına hiç yılmadan göğüslerini faşist kurşunlarına siper eden ünlü yurtsever Bulgar şairlerinden Geo Milev'i, Nikola Vaptsaeov'u ve daha nicelerini düşündü. O da onlar gibi yazgısını bu toprakla ve onun insanlarıyla ölümüne birleştirmemiş miydi? Andızlık'ın ağaçlarına, Ardan'ın sularına, parmakları tütün sarısıyla kınalı kızların yüzüne, ömürlerini bu topraklarda çürütmüş yaşlıların gözlerine nasıl bakardı? Hele canilerin mermilerine kurban giden 7 aylık Türkân bebeğin aralık gözlerinin yönelttiği: *"Hani benim ellerim vardı; / Minik ellerim, / Pamuk ellerim,/ Kır çiçekleri topluyor / Kuzuları okşuyor / Güvercinler çiziyordum /Ellerim nerde kaldı? / Verin bana ellerimi! / Ellerimi kim aldı?"* türünden yakıcı sorular karşısında kendini nasıl hissederdi.

Faik İsmail Arda hem bir baba, hem öğretmen ve hem de şair kimliğiyle çocuklara çok özel ve çok yakın bir ilgi gösterdi yaşamı boyunca. İnsanlığın güler yüzü, yarınların güvencesi, kısacası yaşamın devamı olarak gördü onları her zaman. Onun şiirinde çocuk, ölmezliğin bir simgesi olarak yer aldı hep. Bu nedenle ben de satırlarıma onun çocuklara yönelik oldukça anlamlı ve düşündürücü, âdeta özdeyiş niteliğindeki öğüt dolu şu dizeleriyle son vermek istiyorum: *"Uyuyun yavrularım, uyuyun! / Siz uyuyun, babanız yürüsün / Zira küçükler / Uyurken büyürmüş / Büyüklerse yürürken…" ("Uyuyun Yavrularım")*

Biz büyüklere düşen görev ise, yarının büyüğü olacak olan bugünün küçüklerimize, Ardino'nun oğlu ve Rodopların gururu, Türkçe ve vatan sevdalası büyük yürekli şair Faik İsmail Arda'yı ona yakışır bir şekilde tanıtmak ve sevdirmektir. Bu kadarını bari yapabiliriz diyorum ben ve sevgili dostumu 85. doğum yıldönümünde sevgi ve özlemle anıyorum.

Ahmet Emin ATASOY

ÇOCUKLUĞUMU GÖRDÜM RÜYAMDA

Faik İsmail ARDA

Çocukluğumu gördüm rüyada
Dış kapının eşiğine oturmuş
Delik çarıklarının
Çürük iplerini bağlıyordu
Ve ipler koptukça
Acı gözyaşları dökerek
İçin için ağlıyordu...

Çocukluğumu gördüm rüyada
Bit içinde üstüm başım
Hiç aralıksız, durmadan
Koltuk altlarımı kaşıyordum
Kanımızı emen bitlerin
Nasıl ve nereden geldiğine
Durup durup şaşıyordum...

Çocukluğumu gördüm rüyada
Yatıp kalktığımız odaya
El kadar bir pencereden
İnce bir güneş hüzmesi giriyordu
Sıtmadan yangılı kardeşim
Köşede, hasır üstünde yatıyor
Ve gün günden eriyordu...

Çocukluğumu gördüm rüyada
Babam "Alançayır" düzlerinde
Birilerine küfürler savurarak
Kış nafakası çavdar ekiyordu
Annem nişanlıklarından
Oturmuş içini çeke çeke
Bize don gömlek dikiyordu...

Çocukluğumu gördüm rüyada
Kalem yoktu kömür ile
Tavşan, tilki, ayı, sincap
Resimleri çiziyordum
Ve çamurdan pişirdiğim
Çörekleri, börekleri
Yiyemeden bozuyordum...

Çocukluğumu gördüm rüyada
Annem sini üstünde
Yarı yırtık bir elekle
Mısır unu eliyordu
Bir kez daha soymak için
Gün aşırı kapımıza
Tahsildarlar geliyordu...

Çocukluğumu gördüm rüyada
Köyümüzde kapı kapı
Üstü başı perişan
Dilenciler geziyordu
Babam bize çarık için
Ahırda ölen eşeğimizin
Derisini yüzüyordu...

Çocukluğumu gördüm rüyada
Dedem oturmuş köşeye
Kör kandilin şavkında
Poturunu yamıyordu
Sınır kavgasında ölen
Dul Remziye Ahmet'ini
Bir çukura gömüyordu...

Çocukluğumu gördüm rüyada
Uyandım, rüyam da bitti
Vakit gece yarısıydı belki
Dışarıda tatlı yağmur yağıyordu
Odada iyi kalpli karım
Ve altın saçlı çocuklarım
Mışıl mışıl uyuyordu...

Ardino, 1975

Nilüferli öğrenci PELİN MUTLU kaleminden bir ÖYKÜ

PARK MACERASI

Ödevlerimi bitirir bitirmez saate baktım. Saat 16.00, yaşasın parka gidebilirim.
Hemen anneme seslendim:
- Anne, ödevlerimi bitirdim, dışarı çıkabilir miyim?
- İyi, çık ama içine atlet giymeyi unutma!
Bütün annelerin bu atlet giymeye zorlamaları neden acaba?
Sesimi oldukça bezmiş gibi yaparak, "Tamam anne!" cevabını yolladım. Odama gidip tam on saniyede atlet giydikten sonra kapının önünde mavi spor ayakkabılarımı zıplayarak ayağıma geçirdim. Park hemen evimizin önünde olduğu için hep arkadaşlarımdan önce gelirdim. Parka varıp arkadaşlarımı beklediğim sırada yandaki abileri gördüm. Ah, hayır! Bugün perşembeydi. Her perşembe bu abiler buraya gelir, çocuklara laf atıp oyunlarımızı bozarlardı. Ben, kendime

söylenirken karşıdan koşarak gelen sarı giysili birini gördüm. Bu Salih olmalıydı. Hemen ilerleyip onun yanına geldim ve konuşmaya başladım:
- Salih hiç gitmesek mi parka, bugün perşembe, öff!
- Olsun Murat ya! Birkaç büyük abinin oyunumuzu bozmasına izin vermeyiz, hadi gel, saklambaç oynayalım.
- Tamam o zaman.
Saklambacın ikinci turuna geçecekken köşede ağlayan sarışın bir kız çocuğu gördük. Hemen yanına koştuk, onun omzuna dokunup:
- N'oldu, iyi misin?
Kız kafasını kaldırıp sanki uzaylıymışım gibi bana baktı ve konuştu:
- Where is my mom?
Ah şimdi ayvayı yedik! Ben İngilizce bilmiyorum ki. Hemen Salih'e döndüm:
- Salih, sen İngilizce biliyor musun?
Salih şaşkın bir ifadeyle konuştu:
- Hayır, ama adını sormayı deneyebilirim.
- İyi bak bi şu kıza, ne diyor bu, ben anlamadım.
Salih kızın yanına yaklaştı:
- What is your name?
Kız kendi dilini bilen birini gördüğü için mutlu olmuştu herhalde, çünkü hemen cevap verdi:
- Hermione!
Ne dedi şimdi bu böyle yahu? Böyle isim mi olurmuş? Ah benim düşündüğüm şeye bak ya!
- Salih vallahi benim gram İngilizcem yok, ne yapacağız?
Salih yere oturdu ve karamsar bir şekilde konuşmaya başladı:
- Yani benim tanıdığım en iyi İngilizce bilen kişi İngilizce öğretmenimiz.
O an kafamda bir ampul yandı, hani şu filmlerde olan gibi.
- Salih! Biz bunu nasıl düşünemedik? Hemen saate bak, öğretmenler genelde okuldan beşte çıkar.
Salih kolundaki saate baktı:
- Saat 04.38, yetişebiliriz bence, hem okul da şu sokağın başında, gitmemiz en fazla 3 dakika sürer.
- Tamam, ama kızı nasıl ikna edeceğiz?
Salih hemen kıza eliyle işaret yaptı. Kız tereddüt etse de ayağa kalktı. Salih yürümeye başladığında korkak adımlarla takip ediyordu. Okula gidiş üç dakika olduğu için koşarak değil de yürüyerek gittik. Okula girdiğimizde Salih bana dönüp:
- E hadi ama Murat. Kaplumbağa daha hızlı senden, yeminle ha!
- Tamam, tamam, hızlanıyorum.
Merdivenleri çıkarken biraz yavaştık, çünkü adını söyleyemediğim küçük kız yavaş çıkıyordu. İkinci kata geldiğimizde öğretmenler odasına şöyle bir göz gezdirdim, İngilizce öğretmenimiz Gökçe Öğretmen sarışın biri olduğundan hemen buldum. Öğretmenimiz bizi gördüğünde şaşırsa da gülümsemeyi ihmal etmedi:
- Çocuklar, hangi rüzgâr attı sizi buraya?
- Öğretmenim biz parkta oynuyorduk, sonra bu sarışın, adı garip olan kızı gördük, ağlıyordu. Neden ağladığını sorduk, o da bize İngilizce cevap verdi. Biz de İngilizce bilmediğimiz için size getirmeye karar verdik.
Öğretmen şaşırarak:
- Ben bir konuşayım o zaman.
Öğretmen kızla birkaç dakika konuştu. Konuşmaları bitince öğretmen bana dönüp:
- Murat, kızın annesi onu parkta kısa bir süreliğine bırakıp ev ihtiyaçları için pazara uğraması gerektiğini söylemiş, ama annesi biraz gecikince ağlamaya başlamış.
Salih hemen bana baktı:
O zaman kızı geri götürelim, kızın annesi illa ki gelir.
- Eyvah, o da gelip kızını arıyordur.
Parkın yolunu tuttuğumuzda düşündüğüm tek şey acaba annesi bizi görünce bize kızar mı idi. Kızı parktan alalı yirmi dakika olmuştu. Parka geldiğimizde siren sesleri duydum. Salih'e dönüp:
- Salih, ben siren sesleri mi duyuyorum, bana mı öyle geliyor?
- Hayır, hayır ben de duyuyorum, eyvah!
Adımlarımızı hızlandırıp parkın yoluna girdiğimizde iki tane polis, ağlayan bir kadının anlattıklarını dinliyordu. Ben kadının kim olduğunu anlamaya çalışırken, küçük kız aniden koşarak parka doğru gitti ve koşarken "mom" diye bağırdı. Sarışın kadın arkasını döndüğünde, "Hemione!" diye seslendi. Küçük kız kendini kadının kollarına attığında biz de koşarak yanlarına gittik. O an kafama dank etti. Kadın kızın annesiydi ve kızını bulamadığı için polisi aramıştı. Salih'in kulağına yaklaşıp:
- Salih ne yapacağız, ya kadın bizi polise verirse?
- Bilmiyorum Murat, ama ben de çok korkuyorum.
Biz fısıldaşırken iri yapılı polis konuştu:
- Siz tanıyor musunuz bu küçük kızı?
Başımızdan geçenleri anlattığımda polis bize gülümseyip bir deftere not aldı. O gülümseyince resmen içime su serpildi. Polis kadına dönüp İngilizce bir şeyler söyledi, kadın da polislere bir şeyler dedi. Sonra polis bize bakıp:
- Çocuklar, annesi kızıyla ilgilendiğiniz için teşekkür ediyor.
Salih ile birbirimize bakıp gülümsedik. Salih konuştu bu sefer:
- Yani bir şey değil, kim olsa aynısını yapmazdı belki, ama illa ki yardım ederdi.
Polisler arabalarına binip uzaklaştıklarında, küçük kız ve annesi de bize bakıp gülümseyerek gittiler.
- Salih, sanırım bu günü hiç unutamayacağım.
- Ben de...

ARŞİV; EĞRİDERELİ EFENDİLER - 2

MEHMET NİYAZİ EFENDİ

Mektep muallimi Ahmet Efendi'nin oğlu olup Teşrinievvel 1286'da Eğridere'nin Çandar köyünde doğmuştur. Beş yaşında Eğridere ibtidaî mektebine girmiş ve Teşrinievvel 1301 (1884)'de İstanbul'a gelip Fatih yakınındaki Hafız Ahmet Paşa Medresesine kaydolup Eylül 1317 (1901) tarihine kadar 16 sene devamla Peğinli Mustafa es-Safi Efendi'den icazet almıştır.

Kânunievvel 1320'den itibaren maaşsız 1326 (1920)'ya kadar Çandar Medresesi müderrisliğinde bulunmuş ve bu tarihten sonra da 100 kuruş maaşa nail olmuştur.

Eylül 1317'de gümüşten ma'mûl bir adet liyakat madalyasına nail olmuştur. *(Dosya nu: 1872)*

MEHMET RAŞİT EFENDİ

Hacı Halil Efendi'nin oğlu olup, H. 1247 (1841) tarihinde Gümülçine'nin Eğridere kazasına bağlı İlhatlı karyesinde doğmuştur. İlk bilgileri aldıktan sonra Tosya Karyesi Medresesi diye meşhur olan medresede beş sene tahsil gördükten sonra 1283 tarihinde İstanbul'a gelerek Cerrahpaşa'da Gevher Han Sultan Medresesine kayt ve kabul olunarak sabık ders vekili Ahmet Asım Efendi'nin ders halkasına girmiştir. H. 1297'de Ahmet Asım Efendi'den icazet almıştır. Aynı yıl içinde imtihan olup derse çıkmaya hak kazanmış ve Fatih Camiinde kürsüye çıkmıştır.

Teşrinievvel 1298 (1882)'de 95,5 kuruş maaşla dersiâmlığa başlamıştır. Kânunisanî 1312 (1896)'de Midili vaizliğine tayin edilmiş ve bu vaizliği Mart 1322 (1906)'ye kadar devam etmiştir.

İbtidaî Hariç, İbtidaî Dâhil müderrisliklerine nail olmuştur.

Fatih Camiinde ders okuturken 11 Haziran 1336 (1920) tarihinde vefat etmiştir.
(Dosya nu: 3406)

MEHMET REFİ EFENDİ

Hacı Hayrullah Efendi'nin oğlu olup Mart 1271'de Edirne'nin Eğridere kazasının Celiller köyünde doğmuştur. İlk tahsilini sibyan mektebi muallimi olan babasından ikmal etmiştir. Kazaya bağlı Ericek köyünde müderris Hasan Efendi'den bir sene tahsil gördükten sonra 1285'de İstanbul'a gelip Yenibahçe yakınında Defterdâr Ahmet Çelebi Medresesine kaydolup Fatih dersiâmlarından Kalkandelenli Recep Rüştü Efendi'nin ders halkasına dahil olup gece-gündüz tahsiline devam edip Kânunisanî 1307 (1891)'de icazet almıştır.

İmtihanı kazanıp Mayıs 1308'de Fatih camiinde dersiâm olarak derse çıkmıştır. H. 1322'de icazet vermiştir. Bu sırada altın Riyakat madalyası ve 4. Rütbeden Osmanlı nişanına nail olmuştur.

16 Mayıs 1328 (1912) tarihinde Fatih Camiinde ders okuturken vefat etmiştir. *(Dosya nu: 233)*

MEHMET SALİH EFENDİ

Tüccardan Ömer Ağa'nın oğlu olup 1244 senesinde Eğridere'nin Fıkrapınar karyesinde doğmuştur. Sibyan mektebini bitirip yazı dersini de öğrendikten sonra Gümülçine'de bulunan Kayalı Medreseye dahil olup müderris Ahmet Efendi'den bir müddet ders görmüştür.

1260'da İstanbul'a gelip Süleymaniye'de Mülâzimler Medresesine dahil olmuştur. Şeyhülislâm Mekkî zâde ve Arif Hikmet Efendilerin imamı olan Süleymaniye dersiâmlarından Kütahyalı İbrahim Efendi'den icazet almıştır. Ayrıca Sultan Bayezit Camii dersiâmlarından Ayaşlı Hacı Mustafa, Trabluslu Şeyh Ebu'l-Kasım, Harputî Hacı Yusuf, Bosnavî Şerif Efendilerde de fıkıh, usul, hadis, feraiz tahsil etmiştir. 1279 h. senesinde Gümülçüne'ye avdet edip orada bulunan Tekye Medresesinde müderrisliğe başlamıştır. Teşrinievvel 1296'da Gümülçine kazası müftüsü olmuştur.

Zilhicce 1299'da uhdesine İzmir payesi tevcih olunmuştur.

1323'de Gümülçine müftülüğüne Hacı Ahmet Efendi'nin tayin edilmiş olmasından dolayı bu tarihten evvel vefat etmiş olması gerekir. *(Dosya nu: 307, sicil defteri: c. 2, sh. 69)*

MUSTAFA RAŞİT EFENDİ

Bekir Efendi'nin oğlu olup 1290 (1874) senesinde Eğridere'de doğmuştur. İlk bilgileri tedris ettikten sonra Kavala'da bulunan Mehmet Ali Paşa Medresesinde dört sene ders okumuştur. Sonradan İstanbul'a gelerek Fatif dersiâmlarından Nevrokoplu Mustafa Fehmi Efendi'den tekmil-i nuseh ederek H. 1319'da icazet almıştır.

Haziran 1318'de Razlık kazası müderrisliğine tayin edilmiştir. Kânunievvel 1320'de ise Razlık müftülüğüne fahriyyen tayin edilmiştir. Harp sebebiyle İstanbul'a gelmiş ve Şubat 1328'de Büyükçekmece kazası müftülüğüne tayin edilmiştir. Kânunievvel 1333'de Büyükçekmece müderrisliği de uhdesine tevcîh edilmiştir. 1340 (1924)'da aynı hizmeti ifa ediyordu. *(Dosya nu: 3036, sicil defteri: c. 4, sh. 65)*

→

ARŞİV; EĞRİDERELİ EFENDİLER - 2

RAŞİT HAFIZ EFENDİ

Pala oğlu Mustafa Efendi'nin oğlu olup 1284 (1868) senesinde Edirne'ye bağlı Eğridere kazasının Aşıklar köyünde doğmuştur. Köyünde bulunan mektebte Kur'ân-ı Kerimi hıfz edip Temmuz 1299'da İskeçe'de bulunan Hafız Ahmet Efendi Medresesinde ders okumaya başlamıştır. Eylül 1305'de İstanbul'a gelerek Kasriye Medresesine kayt olunarak Fatih'te Çarşamba yakınında Baba zâde Ahmet Paşa Medresesinde dinî ve arabî ilimleri tahsille icazet almıştır.

1317'de yapılan ruûs imtihanından sonra Eğridere'nin Aşıklar köyü Kürsü şeyhliğine tayin edilmiştir. Kânunievvel 1325'de ise Keşan kazası müderrisliğine naklen tayin edilmiştir. Keşan kadısının Teşrinisanî 1332 tarihli tahriratından, Raşit Efendi'nin 31 Haziran 1326'da vazifeden ayrılıp bir daha avdet etmediği anlaşılmaktadır. *(Dosya nu: 1950)*

HACI SAADEDDİN EFENDİ

Müderris Ahmet Efendi'nin oğlu olup Gümülçine sancağının Eğridere kazasının Ahuryan-Aricek köyünde H. 1253'de doğmuştur. Mektep tahsilinden sonra köyündeki medreseye girip sarf ve nahiv okuyup Haziran 1271'de Kavala kazasına gidip burada bulunan Kutup Medresesinde üç sene ve Nisan 1275'de Hayriye Medresesine nakl ile müderris Hacı Ahmet Efendi'den H. 1291'de icazet almıştır.

İcazet aldıktan sonra da müderris Hacı Ahmet Efendi'den beş sene kadar Buharî okumuştur.

Mayıs 1298 (1882)'de Eğridere kazası müftülüğüne tayin olunmuştur.

Kânunisanî 1327'de Eğridere müftülüğünden harp dolayısıyle ayrılmıştır. *(Dosya nu: 1871)*

ŞAKİR ZÜHTÜ EFENDİ

Tüccardan Ferhat Efendi'nin oğlu olup 1285 (1869) senesinde Gümülçine livasının Eğridere kazasının Dedeler köyünde doğmuştur. İlk tahsilini mahalli sibyan mektebinde ve Maden Medresesinde dinî ilimlere başlayıp akabinde İstanbul'a gelmiştir. Cerrahpaşa'da Gevher Hanım Sultan Medresesine dahil olup Fatih dersiâmlarından Mehmet Raşit Efendi'nin ders halkasına girmiştir. Tahsili şart olan ilimleri itmam ile icazet almış ve imtihanla girdiği Mekteb-i Kuzat'tan da 3. sınıf niyabet ehliyetnamesi almıştır.

İmtihanla ruûs imtihanını da kazanmıştır. Recep

Bir mahdlle mektebi (Tanzimattan sonra)

1318 tarihli niyabet ehliyetnamesi ile niyabete kabul edilmş ve Haziran 1318 (1902)'de Vodina kazası niyabetine tayin edilmiştir. Haziran 1320'de Vodina'dan ayrılmış ve sıra ile Kesriye, Nablus, Bingazi ve Trablus niyabetlerinde bulunduktan sonra 1 Eylül 1332 (1916) tarihinde terfian Musul vilâyeti merkez niyabetine tayin edildiğinden Trablusşam'dan ayrılmıştır. *(Sicil defteri, c. 3, sh. 32)*

HACI ŞERİF SABRİ EFENDİ

Tüccardan Mü'min Efendi'nin oğlu olup 1283 (1867)'de Gümülçine'nin Eğridere kazasının Çandar köyünde doğmuştur. Mahalli sibyan mektebini bitirip 1301 (1885)'de İstanbul'a gelmiş ve Fatih'te Zincirlikuyu'da bulunan Üçbaş Medresesine kayt olup dinî ve arabî ilimlerin tahsiline başlamıştır. H. 1319'da icazet almış ve bu arada devam ettiği Dârü'I-Muallimin'den Ağustos 1308'de ehliyetname almıştır.

32 yaşında Mart 1316'da imtihanla bir adet berat almış ve Bahriye Nezareti 4. sınıf imamlığına tayin edilmiştir. Havuz fabrikasında sarf ve tarih muallimliğinde istihdam edilmişken Haziran 1318'de istifa etmiş ve Çatalca livası Ferhatpaşa Medresesi müderrisliğine tayin edilmiştir. Balkan harbi sırasında bu medrese harap bir hale geldiğinden sadece halka va'z ve nasihat etmekle hizmete devam etmiştir. Bu arada refikasının hastalığı ve memleketi bulunan İzmit'e yakın bir hizmet ifası vazife talebi üzerine Eylül 1334 (1918) tarihinde Geyve - Akhisar nahiyesinde tederrüs, va'z ve nasihat etmek üzere 300 kuruş maaşla tayin edilmiştir. *(Dosya nu: 3030)*

Протокол №7

Р Е Ш Е Н И Я

на Общински съвет - Ардино, приети на заседание, проведено на 28 май 2020 г.

Р Е Ш Е Н И Е № 81

Допълва и изменя Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на община Ардино, както следва:

● Изменя и допълва чл.57, т.13. Издаване на разрешително за отсичане на дървета от:

А) Имот или имоти собственост на физически или юридически лица с трайно предназначение на територията - земеделска (с начин на трайно ползване пасище, пасище мера, ливада, нива, храсти и др. вид територия/ земя) или урбанизирана, като в основата на дървото се поставя общинска марка със съответния номер. Маркираните бройки дървета се заплащат по определената цена по чл.65, ал. 2, т.3 от Наредбата.	5 лв.
Б) Имот или имоти собственост на общината с трайно предназначение на територията - земеделска (с начин на трайно ползване пасище, пасище мера, ливада, нива, храсти и др. вид територия/земя) или урбанизирана, като в основата на дървото се поставя общинска марка със съответния номер. Добитите количества дървесина от тези имоти се заплащат по определените тарифни такси по чл.65, ал.2, т.5 от Наредбата. Разрешителното за сеч по тази точка може да се издаде на физически и юридически лица. След приключване на сечта и извозването на дървесината имотите се почистват, чрез събирането на върша̀ината и отпадъчната дървесина на купчини. Ако има установени нанесени щети на структурата на общинските и полски пътища следствие на извозването и транспортирането на дървесината, същите да бъдат възстановени за сметка на ползвателя/купувача. **Забележка:** Дървесината, добита за нуждите на МБАЛ - Ардино, центъра за настаняване от семеен тип на пълнолетни лица с умствена изостаналост и дневен център за пълнолетни лица с увреждания, да се извършва без заплащане на определените административни и тарифни такси.	10 лв.

● Изменя и допълва чл. 65, ал.2:

т.3. Маркиране на дървета от имоти с трайно предназначение на територията - земеделска (с начин на трайно ползване пасище, пасище мера, ливада, нива, храсти и др. вид територия/земя) или урбанизирана - 3 лв.

т.4. Издаване на превозен билет за транспортиране на дървесина - 2 лв.

т.5. Цени за продажба на дървесина на корен добита извън горски територии, собственост на община Ардино:

№ по ред	*Наименование*	*Мярка*	*Цена на дървесината (в лв.)*		
1.	Иглолистен обл дървен материал:				
	А) Едър: Ia клас на сортимента	пл.м³	65		
	I клас на сортимента	пл.м³	60		
	II клас на сортимента	пл.м³	55		
	Б) Среден: III клас на сортимента	пл.м³	40		
	IV - обли греди и V клас на сортимента	пл.м³	25		
	В) Дребен:	пл.м³	25		
2.	Широколистен обл дървен материал		**бук, дъб, габър и други твърди широколистни**	**акация, липа, бреза и меки широколистни**	**орех, явор, ясен, бряст и горско плодни**
	А) Едър: Ia клас на сортимента	пл.м³	55	40	120
	I клас на сортимента	пл.м³	50	35	80
	II клас на сортимента	пл.м³	40	30	60
	Б) Среден: III клас на сортимента	пл.м³	25	25	25
	IV и V клас на сортимента	пл.м³	25	25	25
	В) Дребен:	пл.м³	12	12	12
3.	Дърва за горене и върша̀ина				
	А) дърва от иглолистни дървесни видове	пл.м³ пл.м³	16 6		
	Б) дърва от широколистни меки дървесни видове	пл.м³ пр.м³	25 8		
	В) дърва от широколистни твърди дървесни видове	пл.м³ пр.м³	35 12		
	Г) върша̀ина	пр.м³	2		
	Д) пънна дървесина	пр.м³	2		
	Е) технологична иглолистна дървесина	пл.м³	16		
4.	Обла строителна дървесина за занаятчийски цели	пл.м³	30		

на стр. 14

от стр. 13

Р Е Ш Е Н И Е № 82

Приема годишния финансов отчет на дружество „Земеделски свят" ЕООД - Ардино за периода 2016 - 2019 година.

Р Е Ш Е Н И Е № 83

1. Дава съгласие за продажба на общинско жилище, представляващо апартамент в жилищен имот в Ардино, ул. „Бели брези" 21, вх.А, ет.1, ап.1, на наемателя Сабри Мурадов Мурадов, настанен в него по административен ред.
2. Упълномощава кмета на общината да възложи на лицензиран оценител изготвянето на оценка на имотите, след което да издаде заповед за прехвърляне на правото на собственост и да сключи договора за покупко-продажба.

Р Е Ш Е Н И Е № 84

I. Открива процедура за провеждане на търг с тайно/явно наддаване за отдаване под наем на терен, общинска собственост, както следва:
1. Терен № 1, находящ се на ул. „Бели брези" в гр. Ардино, с площ - 36 кв.м. за поставяне на преместваемо съоръжение - павилион за развиване на търговска дейност за срок от три години. Първоначална месечна наемна цена: 54.00 лв. без ДДС.
2. Терен № 2, находящ се на ул. „Бели брези" в гр. Ардино, с площ - 15 кв.м. за поставяне на преместваемо съоръжение - павилион за развиване на търговска дейност за срок от три години. Първоначална месечна наемна цена: 22.50 лв. без ДДС.
3. Терен № 3, находящ се на ул. „Бели брези" в гр. Ардино, с площ - 15 кв.м. за поставяне на преместваемо съоръжение - павилион за развиване на търговска дейност за срок три години. Първоначална месечна наемна цена: 22.50 лв. без ДДС.
4. Терен № 5, находящ се на ул. „Бели брези" в гр. Ардино, с площ - 15 кв.м. за поставяне на преместваемо съоръжение - павилион за развиване на търговска за срок от три години. Първоначална месечна наемна цена: 22.50 лв. без ДДС.
5. Терен № 6, находящ се на ул. „Бели брези" в гр. Ардино, с площ - 15 кв.м. за поставяне на преместваемо съоръжение - павилион за развиване на търговска дейност за срок от три години. Първоначална месечна наемна цена: 22.50 лв. без ДДС.

II. Упълномощава кмета на общината да сключи договорите за наем със спечелилите търга.

Р Е Ш Е Н И Е № 85

I. Открива процедура за провеждане на търг с явно наддаване за отдаване под наем на части от имот публична общинска собственост, както следва:
1. Общинско нежилищно помещение, с площ 20 кв.м., находящо се в сградата на народно читалище „Лъч" - с. Горно Прахово, за срок от пет години. Първоначална месечна наемна цена: 30.00 лв. без ДДС.

II. Упълномощава кмета на общината да сключи договора за наем със спечелилия търга.

Р Е Ш Е Н И Е № 86

I. Открива процедура за провеждане на търг с явно наддаване за отдаване под наем на част от имот, частна общинска собственост, както следва:
1. Общинско нежилищно помещение - търговски обект № 7, находящ се на втори етаж в сградата на Общинска автогара - Ардино, с обща площ - 129.10 кв.м. Месечна наемна цена: 426.03 лв. без ДДС.

II. Упълномощава кмета на общината да сключи договора за наем със спечелилия търга.

Р Е Ш Е Н И Е № 87

I. Дава съгласие за удължаване срока на договор за наем на общинско нежилищно помещение за срок от една година, на наемател, както следва:
1. Договор № 10/01.06.2017 г. за наем на общинско нежилищно помещение - търговски обект № 5, находящ се на първи етаж в сградата на Общинска автогара - Ардино, с площ 29.20 кв.м. Месечна наемна цена: 116.78 лв. с ДДС, считано от 01.06.2020 до 31.05.2021 г.

II. Упълномощава кмета на общината да сключи анекси към договора за наем.

Р Е Ш Е Н И Е № 88

Приема мерки за закрила на даровити деца.

Р Е Ш Е Н И Е № 89

Утвърждава:
- структурата на училищата, детските заведения и ЦПЛР-ОДК в общината за учебната 2020/2021 година.
- разписанието на специализираните ученически автобусни линии на територията на община Ардино за учебната 2020/2021 година.

Сезгин БАЙРАМ
Председател

*С пълните текстове на решенията можете да се запознаете в сайта на Община Ардино - **www.ardino.bg***

МЪДРОСТ и ДИСЦИПЛИНА

- Мийте често ръцете си с разтвор на най-малко 60% алкохолна основа или с вода и сапун.
- Покривайте устата си с кърпа или в сгъвката на лакътя, когато кашляте и кихате.
- Не докосвайте очите, носа и устата си.
- Не споделяйте личните си вещи.

Кои повърхности се нуждаят от най-честа дезинфекция

Без значение колко често чистим дома си, бактериите се концентрират на места, които трябва да помним, че е необходимо да бъдат дезинфекцирани.

Важно е да знаем към кои предмети да насочим по-голямо внимание. Това ще ни спести време и енергия, като едновременно постигнем ефективен резултат.

- **Дръжките на вратите са едно от местата, които често пренебрегваме, когато чистим.** Именно те са предметът, който докосваме десетки пъти на ден - когато излизаме и се прибираме. Затова е важно да почистваме дръжките веднъж на няколко дни.
- Изненадващо в кухнята най-мръсна е **кафеварката**.

На всеки шест месеца трябва да почистваме електроуредите си от котлен камък, включително кафе-машината, като използваме оцет и обилно изплакване.

- Други скрити микроби остават по **купичката за храна на домашния ви любимец.**
- В банята е хубаво да насочим вниманието си към **тоалетната чиния и казанчето.**
- Що се отнася до **четката за зъби,** добре е да се сменя през месец, най-много през три.
- В хола е хубаво да почистваме **дистанционното и ключа на лампата.**

Различни проучвания са доказали, че дистанционните и клавиатурите на компютрите са по-мръсни и от тоалетна чиния.

Този факт не трябва да ни притеснява, а само да напомня къде да насочим вниманието си, когато почистваме дома.

Мюзейен ЮСУФОВА, ръководител на школа по изобразително изкуство:

ДЕЦАТА РАЗВИВАТ ТВОРЧЕСКО МИСЛЕНЕ, ФАНТАЗИЯ И СРЪЧНОСТ

В ардинския център за подпомагане на личностното развитие (ЦПЛР) всяко дете може да намери място, където да развие своето хоби и да формира умения, оставащи за цял живот. Школата по изобразително изкуство към ЦПЛР се посещава от деца на възраст от 6 до 18 години. Чрез разнообразни форми на работа развиват творчеко мислене, фантазия и сръчност.

Рис. Букет КАСАБ

Усвояват се различни видове изобразителни и приложни техники. Най-добрите творби участват в общински, регионални и национални конкурси. Много от възпитаниците на школата по изобразително изкуство са носители на медали, статуетки, дипломи и грамоти от национални конкурси, които са част от националния календар за изяви по интереси на МОН. По време на пандемията малките художници на ЦПЛР продължиха да рисуват от разстояние - онлайн. Техните рисунки бяха подредени във виртуална изложба, а една част от тях ще участват в областния конкурс за детска рисунка „Родопски багри“. Това са рисунките на:

Айлин Осман - 12 г., Букет Касаб - 15 г., Бурчин Касаб - 11 г., Вилияна Симова - 13 г., Диляра Реджебова - 13 г., Ебру Делиюсеин - 10 г., Сание Али - 17 г., Севги Карахасан - 16 г. и Синем Чаушева - 13 г.

Рис. Сание АЛИ

Рис. Синем ЧАУШЕВА

Рис. Севги КАРАХАСАН

Рис. Айлин ОСМАН

Рис. Бурчин КАСАБ

Рис. Вилияна СИМОВА

Рис. Диляра РЕДЖЕБОВА

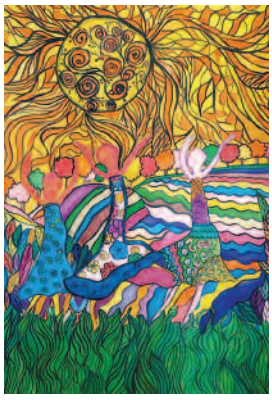

Рис. Ебру ДЕЛИЮСЕИН

Сееш мисъл - жънеш действие; сееш действие - жънеш навик; сееш навик - жънеш характер; сееш характер - жънеш съдба.

Уилям Текери

РАЗКАЗ

БОРЧЪТ

Човекът бавно изкачи баира и спря пред вилата, където почиваше семейство Момчеви. Беше около седемдесетгодишен, здрав и приветлив старец.

- Добър ден - поздрави той. - Търся синът на Кольо Момчев, Горчо.

Наизлезлите в двора се спогледаха с недоумение и малко тревога.

- Аз съм човекът, когото търсите - излезе напред и подаде ръка Горчо Момчев. - Заповядайте и кажете какъв зор ви носи в тая жега?

- Казвам се Росен Чолаков. Не съм тукашен, от Маданския район съм... Имам да ви давам десет лева, та затова съм дошъл. Ама минах по старата пътека през Студенец и се поуморих.

Поднесоха му стол, но той махна с ръка и се отпусна на тревата, като опря гръб с младо черешово дръвче. Думите му още повече засилиха недоумението: „Как е възможно? Съвсем непознат, а имал да им дава... И то за някакви десет лева вървял половин ден пеш в юлската жега!“. Момчеви се скупчиха около загадъчния си гост, а той отново заговори:

- Това е отколешна и малко дълга историйка... Борчлия съм не на тебе, Горчо, а на баща ти. Но той отдавна се помина, затова ще се издължа на тебе, като негов най-голям син. Ех, бая години ми тежат тези пари, но сега ще ми олекне!

Недоумението на слушащите го премина в остро любопитство.

- Та да ви разправям - продължи човекът - това беше през тридесетата година. С бай Кольо, лека му пръст, тертиплия човек беше, се спазарихме да му направя един декар градина. Ей тука, на, пущинак беше. Почистих го, разкопах и подравних го, та че накрая посадих и три черешови фиданки. В баира ги найдох. Може да се прихванат, си рекох, и все някой едно „сполай“ на тоя дето ги е посадил ще каже... Баща ти ми плати, както се бяхме разбрали. Добре, но като си отидох у дома и преброих парите - с десет лева повече излизат. Бре, думам си, сгрешил е човекът. Подхванах си работата, ама все за тия десет лева си миля. Така - така, па един ден се грабнах и дойдох да си върна парите, ала баща ви беше заминал към Пловдивско, нали беше майстор-дюлгерин. Сетне и мене ме найдоха грижи. А когато дойдох след време повторно, научих че бай Кольо се поминал, а пък вие сте се пръснали по градищата... Пък тоя борч си ми тежи. Годинките се трупат, станах на седемдесет и пет и все си мисля как ще затворя очи, като знам, че съм борчлия? Хеле това лято реших: както мога и не мога да ви намеря, и да си върна парите. Ходих, питах и най-сетне научих, че по Петров ден ще дойдете на курорт в село. И като видях още отдолу хора около къщата, олекна ми... Ето, вземете!

Човекът извади и подаде нова десетолевка. В двора настъпи минута мълчание. Пръв се обади Горчо:

- Не мога да ги взема. Та това е стара и прастара работа, пък и на мене нищо нямаш да ми даваш.

- Добре си ни дошъл, дядо, да си жив и здрав като си направил тази градина, но парите си ги прибери - обади се и жената на Горчо.

На ведрото старческо лице легна сянка.

- Слушайте бе, добри хора - заговори отново той. - Много съм живял, много съм видял и патил, но до ден днешен един лев чужди пари не съм изял. Очувах и задомих четирима сина, къщи им изградих само с ей тия две ръце. И ще ви кажа: няма нищо по-хубаво и сладко от припечеленото с честен труд. Драго ми е, че и децата, и внуците ми се научиха да работят като мене... Че то когато човек работи и хлябът му е хляб, и сънят му е сън. Хайде сега, вземете си парите, пък аз да си отпочина, че да си вървя.

Смълчани, всички гледаха в устата гостенина, когато Горчо изведнъж скочи и почти извика: „Сетих се, сетих се! Станке, нали помниш какво ни каза татко онова лято, когато черешите за пръв път бяха родили - берете и яжте, деца, и с добро споминайте човека дето ни направи тази градина и посади тези череши, заради тях му дадох десет лева горница, та да са хаирлия и берекетлия...“

- Помня, как да не помня! - отвърна Станка. Тъй каза.

- Че то, какво излиза? Пък, кой знае, може и така да е... Нали ви казвам - харен и справедлив човек беше баща ви! - говореше на пресекулки старият човек, като сгъваше и разгъваше с две ръце банкнотата и не знаеше какво да направи с нея.

(Ардино, 1981)

Георги ДАМЯНОВ

АРДИНСКИ ГЛАС
РАЗПРОСТРАНЯВА СЕ БЕЗПЛАТНО!

Отг. редактор: Саффет ЕРЕН
Репортер: Гюнер ШЮКРИ
Редакционен съвет

„Ардински глас“ е месечно двуезично издание на Общинска администрация и Общински съвет - Ардино
Координати за връзка с редакцията:
6750 Ардино, ул. „Бели брези“ № 29 • e-mail: ardino@abv.bg

НЕДЕЛНИК плюс
полезно приложение

Бабини зъби

убиецът на холестериновите плаки

Билката *Tribulus terrestris*, известна сред народа с имената *бабини зъби, трибузан, демирбозан, кочи глави, чюнка,* твърде често е считана за опасен плевел. Расте в много региони в света, изнася се предимно от Китай и Индия. Расте и в България и от години се изнася.

Поради географското разположение, уникалния климат и релефа на почвата, българската билка съдържа значително по-големи количества от стероидни фитосапонини, които са сред най-лесно разградимите в сравнение с от останалите познати видове. Екстрактът от нея лекува хипертония като снижава нивата на холестерола в кръвта, има силно антибактериално действие, помага при шипове, дископатии, коксартроза, гонартроза, мастопатии, безплодие и менструални болки при жените, аденом на простата при мъжете, акутни рани, подпомага натрупването на мускулна маса и способства за увеличаване на силата.

Гърците са я използвали като диуретик и за подобряване на общото самочувствие, китайците - срещу чернодробни, бъбречни и сърдечно-съдови заболявания.

Въпреки че и у нас някои знахари са я използвали отдавна, тя става широко известна едва след проведените изследвания от народния лечител Борис Николов заедно с екипи от водещи лекари от ИСУЛ и ВМА.

Народният лечител Борис Николов е роден на 6 август 1922 г. в гр. Петрич. Майка му е от град Радовиш, Македония. Завършила е Педагогическия институт в Скопие и след това е била назначена за учителка в село Владимирово, Беровско (Македония). Там се запознава с баща му Димитър Николов, който е завършил Духовната семинария в Скопие и след известно време двамата сключват брак. След като в края на Първата световна война Македония остава в рамките на Югославия, младото семейство, вече с две деца, минава нелегално границата и се заселва в Петрич. През 1927 г. майката е назначена на постоянно учителско място в с. Игралище, където Борис завършва основното си образование.

През 1938 г. юношата се разболява много тежко от хемороиди. Баща му се консултира с македонската народна лечителка баба Дивлевица и тя препоръчва лечение с отвара от билката бабини зъби, което се оказва изключително ефикасно. През следващата година, вследствие на прекарана остра дизентерия, за 15 дни Борис отслабва с 14 кг и получава силно възпаление на всички стави на краката. За една година е почти напълно обездвижен и прекъсва обучението си. Много бавно започва възстановителен процес и с помощта на специален бастун продължава да ходи на училище. Завършва гимназия през 1942 г., а след това и специален педагогически тримесечен курс в с. Якоруда (Разложко), организиран от Министерството на образованието за спешна подготовка на учители. Като учител Борис работи 4 години. Кандидатства и е приет в Агрономическия факултет в София, завършва го за три години и половина и е разпределен отначало като стажант, а после става и директор на овощния разсадник в гр. Радомир. След няколко години Борис Николов е назначен на работа в София в Министерството на народната просвета, където работи до пенсионирането си на 1 януари 1983 г.

През 1963 г., при бране на череши, Борис Николов стъпва на клон, който се чупи, пада от дървото и натъртва целия си гръб. С течение на времето гърбът му започва да се схваща и получава болки по целия гръбначен стълб. През 1975 г., само на 53 години, вече страда от исхемична болест на сърцето (ИБС), подуване на коленните и глезенните стави, изморява се много бързо при изкачване на стълби *(трябвало е да си почива на всеки 10-15 стъпала)*, започва много бързо да забравя *(не можел да си спомня имена и дати)* - налице били явните признаци на Алцхаймер. Чувствал, че му остават не повече от година-две живот. Тогава си спомнил как се излекувал като ученик и започнал да пие чай от бабини зъби. Получил обилно уриниране. Скоро болките, които имал в сърдечната област, отзвучали, сърцето му започнало да пулсира ритмично и плавно. Отоците в коленните стави и глезените изчезнали. Тогава решава, че трябва да направи всичко възможно тази хранителна добавка да се ползва от колкото се може повече страдащи хора. Започва да чете усилено специализирана медицинска литература, особено тази, разглеждаща процесите на обмяната.

За да помага на близки, Николов обикаля билковите магазини, за да купи билката бабини зъби, но се оказва, че никой аптекар не е и чувал за нея. Случайно, при разглеждане на учебно-опитното стопанство на селскостопанския техникум в Сандански, той открива цяла плантация от тази билка. Оттогава започва да приготвя извлеци от нея в комбинация с други билки и да лекува с тях. Негов стар приятел, пенсиониран полковник, се включва в благородното дело и се заема със снабдяването с необходимите билки. На 6 януари 1988 г. Борис Николов подава молба до Института за изобретения и рационализации за патентоване на създаденото от него на основата на бабини зъби лекарство Боралин 1 (Б1), както и да бъдат проведени нужните за това клинични изпитания. Такива се провеждат в ИСУЛ и в Авиационно-

На стр. II

медицинския институт към ВМА. Резултатите доказват с абсолютна категоричност ефикасността и безопасността неговото лекарство. Установено е уникалното свойство на Б1 да разгражда холестериновите плаки, както и да повлиява на широк кръг болести, в основата на които стои проблем с оросяването или хронична инфекция. Всичко това е отразено в множество медицински протоколи, подписани от комисии от лекари от най-висок ранг. Решено е препаратът да се внедри в практиката, като дори е поставен срок за узаконяването му от Комисията за лекарствените средства към Здравното министерство. Но това така и не се случва - вероятно поради липса на средства или на желание.

Виждайки, че лекарството не се внедрява, Борис Николов подава молба и получава от тогавашното МНЗ разрешително №7 от 22 януари 1993 г. за практикуване като народен лечител. Постепенно усъвършенства екстракта и разработва технология за оптимално извличане на целебните съставки. Експериментира с различни водни извлеци, като подсилва действието на бабините зъби с други билки. Така се утвърждават хранителните добавки от серията „Боралин” - Б1, Б3, Б4 *(80% бабини зъби и 20% жълт кантарион)*, Б5 *(80% бабини зъби, 10% глог и 10% магарешки бодил)*, Б8 *(80% бабини зъби и 20% глухарче)*. Николов започва да приема пациентите си в кабинета в своето жилище. Прави картотека за лекуваните и проследява състоянието им в резултат на лечението. Помага му внукът му Юлиян, заедно с когото регистрира фондацията с идеална цел „Боралин - живот за всеки“, чрез която да се разпространяват указания за прилагането на лечението с капковите препарати от серията Боралин.

Тъй като от определен момент натам народният лечител вече не е в състояние да приема всички нуждаещи се, той публикува рецептата за приготвяне на отварата вкъщи.

Ето и самата рецепта:

1. В съд с 1 литър студена вода сипете 5 супени лъжици изсушена и ситно нарязана билка бабини зъби, купена от билкова аптека.

2. Варете билката 1 час в покрит съд, на тих огън *(леко да къкри)*.

3. След като изстине, оставете отварата да престои едно денонощие в хладилник, след това я прецедете двукратно през филтърна хартия *(продава се в магазините за кафе)* или през кърпа от сатен.

Внимавайте в отварата да не попаднат трънчета! Те могат да бъдат много опасни, ако попаднат в меките тъкани на хранопровода, стомаха и т.н., тъй като шипчетата от плодовете на билката могат да спукат дори автомобилна гума.

4. Долейте получения концентриран чай с вода до 1 литър. Извлекът не е устойчив, особено в топло време, затова е много важно да се съхранява в хладилник. Може да стабилизирате и овкусите напитката с лимонена киселина в количество на върха на чаена лъжичка - около 1 грам за литър.

5. Приемайте по следната схема: сутрин, обед и вечер, след хранене *(при болен стомах - 15 мин. преди хранене)*:

- **1-ви ден** - по 3 супени лъжици три пъти на ден или общо 90 мл;

- **2-ри ден** - по 4 супени лъжици три пъти на ден или общо 120 мл;

- **от третия ден до края** - по 5 супени лъжици три пъти на ден или общо 150 мл.

6. След привършване на количеството направете 10 дни почивка и след това повторете по същата схема.

7. Този цикъл може да се изпълни последователно до 4 пъти.

8. Добре е през всеки пет-шест месеца да се приема по една доза.

Ако на някого не му е много вкусно, може да подслажда с малко мед - това не пречи на лечебните свойства на отварата.

През дните на прием на напитката не бива да се употребява алкохол, тъй като той намалява действието на активните вещества - фуростаноловите сапонини.

Лечението с тази билка не бива да се прави по време на бременност и кърмене. **Внимание: билката е много силна и дозата трябва да се спазва стриктно!**

Билката се бере през първата половина на септември, когато плодовете й са добре узрели *(бере се заедно с корена)*. **През юли и август тя все още е отровна.**

Към описаната тук отвара могат да се добавят допълнително и други отвари, като например: **за болно сърце -** в 400 мл вода се варят 20 мин. по две супени лъжици магарешки трън и глог; **за болен стомах -** в 400 мл вода се варят 20 мин. две супени лъжици жълт кантарион. След изстиване и прецеждане се прибавят по 200 мл от тези отвари към основната от бабини зъби и тогава вместо 3, се приемат съответно по 4 супени лъжици, вместо 4 - по 5, и вместо 5 - по 6. При деца и възрастни под 40 кг дозата се намалява наполовина.

Народният лечител Борис Николов си отива от този свят в идеално здраве и работоспособност на 19 юли 2009 г. на 87-годишна възраст в резултат от битова злополука - подхлъзнал се и паднал в банята. Благодарим му за проявяваните през целия му живот гражданска съвест, хуманизъм и морал!

СУДОКУ

Всеки ред, всяка колона и всеки от малките квадрати трябва да съдържат всички цифри от 1 до 9. Условието е всяка от цифрите да се съдържа само един път в даден ред, колона или квадрат.

	7	3		6	1	4	2	
	5		4					3
	9			2			7	
6	4				9		1	
1			3					7
	2		1	4			8	9
	1			9			3	
5					7		6	
	6	8	2	3		7	5	

6		4			8			7
8			6		4		9	5
	1				9	8		
	4			7				1
3		9		6	5	7		8
1				8			3	
		1	2				8	
7	8		3		1			2
4			8			1		3

ВИЦОВЕ

В Тибет най-застрашени от COVID-19 са хората между 130 и 190 години.

***

Ако вместо за вирус ни тестваха за простотия, тогава щяха да видят какво е пандемия!

***

- Скъпа, искам да сме заедно дожи-вотно!

- До кое животно?

***

Не искам да се хваля, но имам страхотна извънземна сила. Превръщам банкнотите... в касови бележки.

***

От два дни не дебелея, явно съм стигнал пика...

Летните болести

Когато стане дума за свързаните с летния период здравословни опасности за човешкия организъм, веднага се сещаме за слънчевите изгаряния и летните грипове. Освен тях съществуват обаче и типични за летния период болести. Естествено, когато говорим за летни болести, имаме предвид тези, които се появяват в нашата географска ширина. Болестите, които са присъщи за тропиците, са постоянно действащи в съответните географски ширини и се наричат тропически. Тях няма да засягаме тук.

Лятото е периодът на разпространение на различни **чревни инфекции:** салмонелоза, дизентерия и различни видове вируси. Бактериите и вирусите се размножават много по-активно по време на горещините. Те се хранят със същата храна, която употребяват и хората: главно с белтъчни продукти като месо, риба, яйца, кашкавал и др. Затова този вид храни не бива да се държат извън хладилника и ако издават съмнителна миризма, трябва да се изхвърлят.

Водата по време на горещините се превръща в среда за размножаване на микробите и затова е добре да се съхранява в малки бутилки *(даже в хладилника)*. Това, което е готвено вчера, е добре да премине през допълнителна топлинна обработка - да се превари или загрее достатъчно силно. Желателно е да се избягват сандвичи, които се продават в уличните павилиончета, защото там в повечето случаи няма хладилници. Обърнете специално внимание на децата, когато ядат сладолед от големи кутии - той не бива да се оставя извън хладилника, защото съдържа яйчен жълтък.

Основно правило за личната хигиена е да се измиват добре ръцете. Измиването трябва да се извършва не само след посещение на тоалетната, а задължително след като сме били навън и сме имали контакт с обществени превозни средства, учреждения, магазини, парични банкноти или монети. Ръцете трябва да се мият задължително след боравене с пари. Знаем, че „парите не миришат“ и в умерено количество носят приятни моменти на хората, но те също така са източници на различни заразни болести, както и на микропаразити от рода на хелминти (глисти).

Необходимо е да се измиват много старателно плодовете и зеленчуците, които консумираме. Задължително е цитрусите да бъдат не само измивани, но и изтъркване с гъба и препарат за миене на кухненски съдове, защото носят южни бактерии.

През лятото човешкото тяло е най-открито, което отваря неговите „врати“ за микроби и вируси, защото се засилва контактът с хората и околната среда. Именно през лятото се увеличава активността и на **кожните заболявания**. Освен всеизвестния и опасен за живота кърлеж съществува и така наречения сърбежен кърлеж. Той се предава чрез предметите за лично ползване, като кърпи, дрехи и спално бельо. Неговите прояви са пъпчици в областта на гланите, корема, лактите, бедрата, гърдите и интимните части на тялото. При по-лека форма болестта може да се приеме за някакъв вид алергия. Този кърлеж живее при стайна температура 2-3 дни, докато не се прехвърли върху човешко тяло. Унищожаването на кърлежа става чрез преваряване на дрехите и спалното бельо и неколкократно дезинфекциране на помещенията с „бензилбензоат“, купен в аптеката. Заразените хора трябва да се обърнат към дерматолог.

При общуване с природни места, които се посещават от хора и животни *(напр. обществени паркове и плажове)*, могат да бъдат придобити различни видове **лишеи**, затова се препоръчва за лягане върху поляната или на плажа да се използват лични кърпи и постелки *(задължително е децата да имат отделни такива!)*.

През лятото се създават условия за **гъбични заразни на краката**. Към тях са предразположени в по-голяма степен хора с понижен имунитет, например страдащи от захарен диабет или приемащи антибиотици.

Продължителният престой на слънце също занижава имунитета.

Микозите на краката и ръцете са благоприятна среда за допълнителни алергични и кожни заболявания.

За избягване на заразяване с изброените по-горе инфекции е добре да не ходите боси в общи съблекални и душкабини, както и да не преотстъпвате на други хора личните си кърпи и плажни обувки. С децата е необходимо да се проведе инструктаж да не използват чужди плажни предмети, както и да не дават за чуждо ползване своите.

Високите летни температури крият опасности и за възрастните, и за децата.

Препоръчва се носенето на свободни дрехи и летни шапки. Трябва да се спазва строго и питейният режим. Употребяваното количество вода следва да се повиши с 1 литър спрямо нормалните 1,5 - 2 литра на ден.

Не бива да се излиза на открито слънце в часовете между 11:00 и 15:00 ч. Хората със сърдечни и други хронични заболявания е препоръчително да ползват хладни душове или да създават леко движение на въздуха в помещенията.

При поява на симптоми на топлинен удар *(повишаване на пулса, гореща суха кожа и силно главоболие)* да се оказва първа помощ чрез подаване на течности *(главно чиста вода, както и на вода с 1 лъжица мед)* или чрез обвиване с хладни мокри кърпи и проветряване на помещението.

В най-горещите дни е добре да се потърси планината и сянката на парковете. Препоръчва се да се запазва душевно спокойствие за предотвратяване на сърдечни удари.

ИМЕНАТА НА АКТРИСАТА ОТ СНИМКАТА ПРИВЪРЖЕНИК НА БЕЗВЛАСТИЕТО

СЪДРУЖНИК ФУТБОЛЕН ТИМ ОТ СТОКХОЛМ, ОСН. 1891 Г.

БЛАТНА РИБА, КАЛЕНИК НЕОСЪЩЕСТВИМА МЕЧТА

ПОДУТИНА

СКЛОННОСТ, ЖЕЛАНИЕ

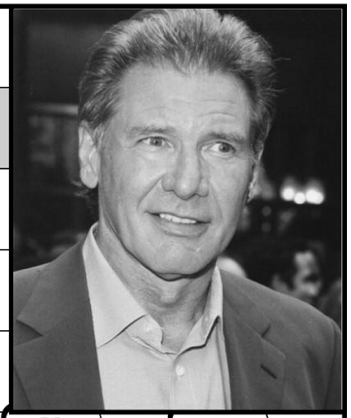
ПЛАНИНА НА П-В БРЕТАН, ФРАНЦИЯ КАРТАГЕНСКИ ПЪЛКОВОДЕЦ [246-183]

ТРАКИЙСКО ПЛЕМЕ СКРИТО, КОВАРНО ДЕЙСТВИЕ

КЕХЛИБАР

ВИЦЕПРЕЗИДЕНТ НА КЛИНТЪН, НОБЕЛИСТ ЗА МИР 2007 ПТИЦА, СИМВОЛ НА ВЕЧЕН ЖИВОТ

ЦАР НА АРГОС (ГР. МИТ.) НАПРАВЛЕНИЕ В ПОПМУЗИКАТА

ВЪНШНАТА ОБВИВКА НА ЧЛЕНЕСТОНОГО СИСТЕМА ЗА ЦВЕТНА ТЕЛЕВИЗИЯ

ИМЕНАТА НА АКТЬОРА ОТ СНИМКАТА ПОГАЧА

ПРОТИВНИК ПРИ СПОР ЗАКОНОДАТЕЛНО СЪБРАНИЕ В САЩ

НАСИЛИЕ, ЖЕСТОКОСТ НАЙ-МАЛКИЯТ ЩАТ В ИНДИЯ

ДРЕВНИ НОМАДСКИ ПЛЕМЕНА МИТИЧЕН КРИЛАТ КОН

КУХНЕНСКИ СЪД СТОЛИЦАТА НА КАНАДА

РУСКИ ХЕЛИКОПТЕРИ БОЙНО ОТРОВНО ВЕЩЕСТВО

ЕЛЕГАНТНОСТ, ФИНЕС

ВОЙНИШКА ШАПКА ХИЩЕН БОЗАЙНИК, ПОДОБЕН НА РИС

ЦИГАНСКИ СТАН, БИВАК ВИД ПОЛИЦА

ЖИТНО РАСТЕНИЕ ГЕОГРАФСКИ ЧЕРТЕЖ

ВОДНО ЖИВОТНО

ДОХОД ОТ ВЛОЖЕН КАПИТАЛ ЛЕКА ДЪСЧЕНА ПОСТРОЙКА

ГРЪЦКИ ПОЛУОСТРОВ, НА КОЙТО Е АТИНА ИТАЛ. КОМПОЗИТОР, "АИДА" (1813-1901)

ИГРИЩЕ ЗА ТЕНИС ШВЕЙЦАРСКИ ФУТБ. ТИМ, ОСН. 1902 Г.

ТИП ХУДОЖЕСТВЕНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ НАЙ-ВИСОКИЯТ ПЪТЕН МОСТ В СВЕТА (343 М)

НАШ ЕСТРАДЕН ПЕВЕЦ (1943-2012) УВИВНИ РАСТЕНИЯ

ЗАВЕСА ОТ ПЛАСТИНИ С МЕХАНИЗЪМ

ПЪРВАТА НАША ПЕЧАТНА КНИГА (1651) БОЗАЙНИК ОТ СЕМ. ЖИРАФИ

ВОДА ИЛИ ВОДНИ ПАРИ ПО ПРЕДМЕТИ ВИД ГОЛЯМА ЛОДКА

ЛОЗНИЦА ОТВОР НА НОСА

ФР. ПИСАТЕЛ, "БЕЗ ДОМ" (1830-1907) ФР. ПИСАТЕЛ, "ЗАБАВНА БИБЛИЯ"

ЛИЦЕ ОТ ДИПЛОМАТИЧЕСКА МИСИЯ ПОЛУОСТРОВ В ГЪРЦИЯ

НАШ МОРСКИ ГРАД ПОСЕТИТЕЛ

ХИЩНО МОРСКО ЖИВОТНО С ПИПАЛА КУТИЯ ЗА ГЛАСУВАНЕ

ВИД МОРСКА РИБА ХОД НА ЦЕВ СЛЕД ОТКАТ

САНДЪЧЕ ЗА БУТИЛКИ ВЪОРЪЖЕНА ОХРАНА

РОДНИЯТ ГРАД НА НИКОЛАЙ КОПЕРНИК СТАН, ЛАГЕР

НАПИТКА ОТ КИСЕЛО МЛЯКО И ВОДА ФРЕНСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ, ОСН. 1905 Г.

ОСТАТЪК ОТ ПРИХОД ИЛИ РАЗХОД ИЗРАСТЪК

ПОКРИТ ПАЗАР С МНОГО МАЛКИ МАГАЗИНИ ДЪРЖАВА В АЗИЯ

ЗРИТЕЛЕН ОРГАН ГЕРМАНСКОТО РАЗУЗНАВАНЕ ОТ 1925 ДО 1944

КОРЕЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА НАША ПЛАНИНА

ВРЕДА, ЩЕТА, БЕЛЯ ЧОВЕКОЛЮБЕЦ, БЛАГОДЕТЕЛ

ШОТЛАНДСКА РАКИЯ ЕЛИПСОВИДНО ОЧЕРТАНИЕ

ТРАКИЙСКОТО ИМЕ НА РИЛА ЕДИН ОТ ТРИМАТА МУСКЕТАРИ

ИКОНОМ. ОРГАНИЗАЦИЯ [1949-1991] ГР. БОГИНЯ НА СПРАВЕДЛИВОСТТА

ПРЕВОЗВАНИ СТОКИ ИЛИ БАГАЖ ЮЖЕН ПЛОД

ПОЛУКРЪГЛА ЧАСТ НА ЗДАНИЕ СТИХОТВ. ОТ ИВАН ВАЗОВ

АВСТРИЙСКА ИНФ. АГЕНЦИЯ

КОНСКИ ХОД НЕИСТИНА, ИЗМИСЛИЦА

НАЙ-ГОЛЕМИЯТ ТЕЛЕСКОП В СВЕТА ПЪРВИЯТ ГЕН. СЕКРЕТАР НА ООН [1946-1953]

ЧОВЕК С ГОЛЯМ РЪСТ, ГИГАНТ РЕЖИСЬОР ОТ САЩ, "ЛИЦЕ НАЗАЕМ"

ХИЖА НА ВИТОША

ДРУГАР, ПРИЯТЕЛ

ТЕРМИН ОТ БЕЛОТА

ЕДИНИЦА ЗА ТОПЛИНА

СИБИРСКО ЖИВОТНО СЪС СКЪПА КОЖА

ЕДРА ПТИЦА С ДЪЛГИ КРАКА

Речник: АБСИДА, АДРАСТ, АРЕ, ГОА, ЗОМАН, КАРАС

При правилно решение в клетките от 1 до 16 ще получите заглавието на филм с участието на актьорите от снимките

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16